

78

USTAWA

z dnia 29 marca 1963 r.

o służbie wojskowej chorążych Sił Zbrojnych.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Tworzy się korpus chorążych Sił Zbrojnych.

Art. 2. 1. Ustanawia się następujące kolejne stopnie wojskowe chorążych:

- 1) chorąży, chorąży marynarki,
- 2) starszy chorąży, starszy chorąży marynarki.

2. Minister Obrony Narodowej może ustalić również inne nazwy stopni chorążych używanych w poszczególnych rodzajach wojsk lub służb równoznaczne ze stopniami wymienionymi w ust. 1 oraz ustanawiać w drodze rozporządzenia nowe stopnie w korpusie chorążych i ustalać ich nazwy.

3. Ilekroć ustawa używa określenia „chorążowie”, należy przez to rozumieć żołnierzy w stopniach określonych w ust. 1 i 2.

Art. 3. 1. Na stopnie w korpusie chorążych mianuje Minister Obrony Narodowej.

2. Warunki mianowania na stopień chorążego (chorążego marynarki) są następujące:

- 1) posiadanie wykształcenia co najmniej w zakresie szkoły podstawowej,
- 2) przesłużenie w stopniu starszego sierżanta (starszego bomsmana) 5 lat,
- 3) posiadanie wzorowej opinii służbowej oraz
- 4) posiadanie odpowiedniej zdolności fizycznej i psychicznej do służby wojskowej.

Art. 4. 1. Minister Obrony Narodowej może tworzyć szkoły lub kursy chorążych, których absolwenci mogą być mianowani na stopień chorążego niezależnie od spełnienia warunku określonego w art. 3 ust. 2 pkt 2.

2. Minister Obrony Narodowej określi warunki przyjmowania do szkół chorążych i przebieg służby uczniów tych szkół.

3. Do uczniów szkół chorążych zawodowych stosuje się odpowiednie przepisy o służbie wojskowej uczniów oficerskich szkół zawodowych.

Art. 5. Mianowanie na wyższy stopień w korpusie chorążych może nastąpić po przesłużeniu w posiadanym stopniu 5 lat.

Art. 6. Starszy sierżant (starszy bosman) może być mianowany na stopień chorążego, a chorążowie na wyższe stopnie w korpusie chorążych w drodze wyróżnienia, chociażby nie spełniali warunku określonego w art. 3 ust. 2 pkt 2 lub w art. 5.

Art. 7. 1. Szczegółowe zasady i warunki mianowania na stopnie w korpusie chorążych określa Minister Obrony Narodowej.

2. Minister Obrony Narodowej może uzależnić mianowanie na pierwszy i wyższe stopnie w określonych korpusach osobowych lub grupach albo specjalnościach wojskowych wymagających specjalnej wiedzy fachowej od posiadania odpowiedniego wykształcenia lub złożenia odpowiedniego egzaminu.

Art. 8. Chorążowie mogą uzyskiwać stopnie oficerskie na warunkach określonych w przepisach o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych.

Art. 9. 1. Warunki mianowania na stopnie w korpusie chorążych określone w art. 3, 5, 6 i 7 stosuje się w czasie pokoju.

2. Warunki mianowania oraz organy wojskowe uprawnione do mianowania na stopnie w korpusie chorążych w czasie wojny określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 10. 1. Za dokonanie czynu świadczącego o szczególnym męstwie lub za wyjątkowe zasługi można mianować szeregowca lub podoficera na stopień w korpusie chorążych, a chorążych na wyższe stopnie w tym korpusie albo na stopień oficerski, niezależnie od spełnienia warunków wymaganych do mianowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do szeregowców lub podoficerów albo chorążych, którzy zmarli lub utratili zdolność do służby wojskowej wśród okoliczności świadczących o szczególnym męstwie lub o wyjątkowych zasługach.

Rozdział 2.

Chorążowie zawodowi.

Art. 11. Do wojskowej służby zawodowej w korpusie chorążych powołuje i zwalnia z tej służby Minister Obrony Narodowej lub organy przez niego upoważnione.

Art. 12. Podoficer zawodowy staje się chorążym zawodowym przez mianowanie go na pierwszy stopień w korpusie chorążych.

Art. 13. Do wojskowej służby zawodowej w korpusie chorążych powołuje się mianowanych na pierwszy stopień w korpusie chorążych absolwentów szkoły lub kursu chorążych na ich prośbę wniesioną przed przyjęciem do szkoły lub na kurs.

Art. 14. Do wojskowej służby zawodowej można powołać żołnierzy rezerwy w stopniach chorążych — na ich prośbę.

Art. 15. 1. Dokumentem tożsamości chorążych zawodowych jest dowód osobisty.

2. Wojskowym dokumentem osobistym chorążych stwierdzającym stosunek do służby wojskowej i posiadany stopień wojskowy jest legitymacja chorążych.

Art. 16. 1. Chorążowie zawodowi zostają zwolnieni z wojskowej służby zawodowej w przypadkach:

- 1) ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do wojskowej służby zawodowej,
- 2) osiągnięcia 60 lat życia, a przez chorążych-kobiety 50 lat życia,
- 3) ukarania karą dyscyplinarną usunięcia z wojskowej służby zawodowej,
- 4) utraty stopni chorążych.

2. Minister Obrony Narodowej może na prośbę lub za zgodą zainteresowanego żołnierza pozostawić go w wojskowej służbie zawodowej pomimo osiągnięcia granicy wieku określonej w ust. 1 pkt 2.

Art. 17. Chorążowie zawodowi mogą być zwolnieni z wojskowej służby zawodowej:

- 1) po osiągnięciu 50 lat życia, jeżeli nabyli prawo do zaopatrzenia emerytalnego z tytułu wysługi lat,
- 2) na prośbę zainteresowanego żołnierza, która powinna być rozpatrzona w ciągu trzech miesięcy od jej wniesienia,
- 3) na wnioski organów władzy lub administracji państwowej albo władz organizacji politycznych lub społecznych, za zgodą zainteresowanego żołnierza — w razie powołania go do innej służby publicznej,
- 4) w razie niewyrażenia zgody na przeniesienie na niższe stanowisko służbowe,
- 5) w razie otrzymania dwóch kolejnych okresowych opinii stwierdzających niewywiązywanie się z obowiązków służbowych,
- 6) w razie skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności.

Rozdział 3.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 18. Żołnierze rezerwy i zwolnieni od powszechnego obowiązku wojskowego, posiadający w dniu wejścia w życie ustawy stopień chorążego, stają się z mocy prawa chorążymi (chorążymi marynarki) w rozumieniu ustawy.

Art. 19. Chorążowie rezerwy, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy posiadali stopień oficerski chorążego, mogą być w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy mianowani na stopień podporucznika (podporucznika marynarki) pomimo niespełniania warunków określonych w art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych (Dz. U. z 1958 r. Nr 2, poz. 5), po odbyciu ćwiczeń wojskowych i złożeniu egzaminu w zakresie i trybie ustalonym przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 20. 1. W sprawach nie uregulowanych w ustawie do chorążych stosuje się odpowiednio przepisy o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych.

2. Ilekroć w przepisach o powszechnym obowiązku wojskowym i w innych obowiązujących przepisach jest mowa o uprawnieniach i obowiązkach oficerów, przepisy te stosuje się odpowiednio do chorążych.

Art. 21. 1. Przewidziane w ustawie uprawnienia Ministra Obrony Narodowej i podległych mu organów wojskowych przysługują w stosunku do chorążych wojsk we-

wewnętrznych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i podległym mu organom.

2. Przepisy art. 102 ust. 2—5 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych stosuje się odpowiednio.

Art. 22. W ustawie z dnia 13 grudnia 1957 r. o służbie wojskowej oficerów Sił Zbrojnych wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) chorążych i podoficerów zawodowych — na ich prośbę wniesioną przed dopuszczeniem do egzaminu na oficera”;

2) w art. 59 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wysokość odprawy określonej w ust. 1 pkt 1 ulega zwiększeniu o 20% uposażenia wraz z dodatkami za każdy dalszy rok wysługi ponad 5 lat nieprzerwanej służby w stopniu oficerskim albo w stopniach chorążych zawodowych lub w charakterze podoficera zawodowego (nadterminowego) — aż do wysokości pięciomiesięcznego uposażenia wraz z dodatkami o charakterze stałym.”;

3) uchyla się art. 91.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*